ގޭމު ގެދޮރާއި ބިމާއި އިމާރާތް ކުއްޔަށް ދޫކުރުމާބެހޭ ގޮތުން އަމަލުކުރަންޖެހޭ އުސޫލު

ތައާރަފާއި ނަން

01. (ހ) މިއީ ޤާނޫނު ނަންބަރު: 07/2010 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ އިދާރީ ދާއިރާތައް ލާމަރުކަޒީ އުސޫލުން ހިންގުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ 151 ވަނަ މާއްދާއިން ކައުންސިލަށް ލިބިދޭ ބާރުގެ ދަށުން، ލޯކަލް ގަވަރމަންޓް އޮތޯރިޓީގެ މަޝްވަރާއާއިއެކު އެ މާއްދާގެ (ލ) ގެ ދަށުން ކައުންސިލުން އެކުލަވާލައި 4 ޑިސެމްބަރ 2014 ގައި، ދިވެހި ސަރުކާރުގެ ގެޒެޓުގައި ޝާއިޢުކޮށް، ޤާނޫނީ ބާރު ލިބިފައިވާ، ގޭމު ނުވަތަ ގޭބިން ބައެއް ނުވަތަ ގޭބިމުގައި ހަދާފައިވާ އިމާރާތެއް ނުވަތަ އިމާރާތުން ބައެއް ކުއްޔަށް ދިނުމުގައި އަމަލުކުރަންޖެހޭ ގޮތުގެ ގަވާއިދުގެ 16 (ސޯޅަ) ވަނަ މާއްދާގައިވާ ގޮތުގެމަތިން އެ ގަވާއިދު ތަންފީޒުކުރުމަށްޓަކައި ހިންގުމަށްޓަކައި އެކުލަވާލި އުސޫލެވެ.

(ށ) މި އުސޫލަށް ކިޔާނީ " ގޭމުގެދޮރާއި ބިމާއި އިމާރާތް ކުއްޔަށް ދޫކުރުމާބެހޭ ގޮތުން އަމަލުކުރަންޖެހޭ އުސޫލު" އެވެ.

އަމަލު ކުރަން ފަށާ ތާރީޚު

02. މި އުސޫލަކީ އަމަލު ކުރަން ފަށާނީ، މި އުސޫލު ރައްޔިތުންނަށް އާންމުކޮށް އެންގުމަށް އިޢުލާނުކުރާ ތާރީޚުން ފެށިގެން 3 މަސްދުވަހުގެ މުއްދަތެއް ދިނުމަށްފަހުގައެވެ.

ކުރިން ހިނގާފައިވާ ކަންކަމަށް މި އުސޫލު ހިނގުން

03. މި އުސޫލަކީ އަމަލު ކުރަން ފެށުމުގެ ކުރިން ހިނގާފައިވާ ނުވަތަ ކޮށްފައިވާ ކަމެއްގެ މައްޗަށް މި އުސޫލެއް ނުހިނގާނެއެވެ. ނަމަވެސް މި އުސޫލަށް އަމަލުކުރަން ފެށުމުގެކުރިން ކުއްޔަށް ދޫކޮށްފައިހުރި ތަންތަން މި އުސޫލަށް އަމަލުކުރަން ފަށާތާ ލަސްވެގެން 2 (ދޭއް) މަސްދުވަހުގެތެރޭގައި މި އުސޫލާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތިން މި ގަވާއިދުގައި ރަޖިސްޓްރީކުރަން ވާނެއެވެ. އަދި މި އުސޫލަށް އަމަލުކުރަން ފެށުމަށްފަހު މިއުސޫލުގައި ވަކިކޮށް ޚާއްޞަކޮށްފައިވާނަމަ، އެކަމެއް މި އުސޫލުގެ ދަށުން ހިނގާނެއެވެ.

މި އުސޫލުގެ ދަށުން ކުއްޔަށް ދޫކުރެވޭ ތަންތަން

04. އަންނަނިވި ތަންތަން ކުއްޔަށް ދޫކުރުމަށް މި އުސޫލުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެމަތިން، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނާއި ގަވާއިދާއި އެއްގޮތަށެވެ.

(ހ) އަމިއްލަ ގޭމު ނުވަތަ ގޭބިން ބައެއް.

(ށ) އަމިއްލަ ގޭބިމުގައި ހަދާ އިމާރާތް ނުވަތަ އިމާރާތުން ބައެއް.

(ނ) ދިރިއުޅުމަށް ދޫކޮށްފައިވާ ބަންދަރު ގޮއްޗެއް ނުވަތަ ބަންދަރު ގޮއްޗަކުން ބައެއް.

(ރ) ދިރިއުޅުމަށް ދޫކޮށްފައިވާ ބަންދަރު ގޮއްޗެއްގައި ކޮށްފައިވާ އިމާރާތް ނުވަތަ އިމާރާތުން ބައެއް.

ދިނުމުގެ ކޮމިޓީ 05. ހ ތަކުރާރުގައި 4 ގަޑު ފަހުން ދިނުމުގެ ކޮމިޓީ ގެ ތަކުރާރުގައި ކަނޑައެޅި ދުވަސް ދުވަހުގެ ކުރިން 6 ގަޑު ފަހުން ދިނުމުގެ ކޮމިޓީ ގެ ކަނޑައެޅުން ކުރަންވާނެ.

ކަނޑައެޅުމުގެ ގޮތް 06. (ހ) ހ ތަކުރާރުގައި 05 ގަޑު ފަހުން ކަނޑައެޅި ދުވަސް ކަނޑައެޅުމުގެ ގޮތް ކަނޑައެޅުމުގެ ކުރިން ހ ތަކުރާރުގައި ދިނުމުގެ ކޮމިޓީ ގެ ލިޔެ ހުށަހަޅާ ލިޔުންތަކުގެ ތެރެއިން ކަނޑައެޅުން ކުރަންވާނެ.

(ށ) ހ ތަކުރާރުގައި (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތަށް ކަނޑައެޅުމުގެ ކުރިން ދިނުމުގެ ކޮމިޓީ ގެ ލިޔެ ހުށަހަޅާ ލިޔުންތަކުގެ ތެރެއިން ކަނޑައެޅުން ކުރަންވާނެ.

(1) ކުރިއަށް ދަނޑިއެޅޭ ދުވަސް.

(2) ބިދާދުގައި ދަނޑިއެޅޭ ދުވަސް.

(3) ދުވަސްތަކުގެ ތެރެއިން ކަނޑައެޅޭ ދުވަސް، ކުރިއަށް ދާނެ ގޮތް ބިދާދުގައި ދުވަސް.

(4) ދުވަސްތަކުގެ ގޮތް (ދިވެހިންގެ ގޮތަށް ބަލާ ގޮތަށް ނުވަތަ ހިޖުރީ ގޮތަށް ބަލާ ގޮތަށް) ކަނޑައެޅުން ކުރަންވާނެ ދުވަސް.

(5) ހުވަދުގެ ދުވަސް.

(6) ދުވަސްތަކުގެ ތަފުސީލު.

ދުވަސް ބަދަލުކުރުން 07. ހ ތަކުރާރުގައި 5 ގަޑު ފަހުން ކަނޑައެޅިގެން ދުވަސްތަކުގެ ތަފުސީލު ދިނުމުގެ ކޮމިޓީ 50 (ފަންސާސް) ދުވަހުގެ ކުރިން ކަނޑައެޅުން ކުރަންވާނެ.

ދިނުމުގެ ގޮތް 08. ހ ތަކުރާރުގައި 4 ގަޑު ފަހުން (ށ) ގައި (ހ) ގައިވާ ގޮތަށް ދިނުމުގެ ގޮތް ދުވަސްތަކުގެ ތަފުސީލު ދިނުމުގެ ކޮމިޓީ ގެ ލިޔެ ހުށަހަޅާ ގޮތަށް ދުވަސްތަކުގެ ތަފުސީލު ދިނުން ކުރަންވާނެ.

ދުވަސް ހުށަހެޅުން 09. ހ ތަކުރާރުގައި 8 ގަޑު ފަހުން ދުވަސް ހުށަހެޅުމުގެ ކުރިން ކަނޑައެޅުން ކުރަންވާނެ ދުވަސް ތަކުގެ ތަފުސީލު ދިނުމުގެ ކޮމިޓީ ގެ ލިޔެ ހުށަހަޅަންވާނެ.

(ހ) ކުރިއަށް ދަނޑިއެޅޭ ދުވަސް.

(ށ) ބިދާދުގައި ދަނޑިއެޅޭ ދުވަސް.

(ނ) ދުވަސްތަކުގެ ތެރެއިން ކަނޑައެޅޭ ދުވަސް، ކުރިއަށް ދާނެ ގޮތް ބިދާދުގައި ދުވަސް.

(ރ) ދުވަސްތަކުގެ ގޮތް ތަފުސީލުކޮށް ދިނުމުގެ ކޮމިޓީ ގެ ލިޔެ ހުށަހަޅާ ލިޔުންތަކުގެ ތެރެއިން ކަނޑައެޅުން ކުރަންވާނެ ދުވަސް.

ދުވަސް ތަކުގެ ތަފުސީލު 10. (ހ) ހ ތަކުރާރުގައި 4 ގަޑު ފަހުން (ހ) ގައި (ށ) ގައިވާ ގޮތަށް ދުވަސްތަކުގެ ތަފުސީލު ދިނުމުގެ ކޮމިޓީ 01/2002 (ދިވެހިރާއްޖެ ބަންދުކުރުމުގެ ބޯޑުގެ ގާނޫނު) ގެ 27 ގަޑު ފަހުން (ނ) ، (ރ) ، (ބ) ، (ޅ) ގައި ކުށުގެ ގޮތުގައި ކަނޑައެޅިގެން ދިނުން ކުރަންވާނެ.

(ނ) ހ ތަކުރާރުގައި 4 ގަޑު ފަހުން (ރ) ގައި (ބ) ގައިވާ ގޮތަށް ދުވަސްތަކުގެ ތަފުސީލު ދިނުމުގެ ކޮމިޓީ 01/2002 (ދިވެހިރާއްޖެ ބަންދުކުރުމުގެ ބޯޑުގެ ގާނޫނު) ގެ ދަށުން ދިވެހިރާއްޖެ ބަންދުކުރުމުގެ ބޯޑުގެ ގާނޫނު ގެ 35 (ތިރީސް ފަސް) ދުވަހުގެ ކުރިން ދުވަސް ދިނުން ކުރަންވާނެ.

11. ދިރިއުޅުން ނޫން ބޭނުމަކަށް ކުއްޔަށް ދޫކުރެވޭ މުއްދަތު

(ހ) މި އުސޫލުގެ 4 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އަދި (ށ) ގައިވާ ފަދަ ތަނެއް، ދިރިއުޅުން ނޫން ބޭނުމަކަށް ކުއްޔަށް ދޫކުރާނީ 01/2002 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ބިމާއި ބެހޭ ޤާނޫނު) ގެ 29 ވަނަ މާއްދާގައި ބުނެފައިވާ ގޮތުގެ މަތީންނެވެ.

(ށ) މި އުސޫލުގެ 4 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އަދި (ރ) ގައިވާ ފަދަ ތަނެއް ދިރިއުޅުން ނޫން ބޭނުމަކަށް ކުއްޔަށް ދޫކުރާނީ ޤާނޫނު ނަމްބަރު 01/2002 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ބިމާއި ބެހޭ ޤާނޫނު) އަށް ދެވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން ގިނަވެގެން 35 (ތިރީސްފަސް) އަހަރުގެ މުއްދަތަކަށެވެ.

(ނ) މި މާއްދާގެ ދަށުން ދިރިއުޅުން ނޫން ބޭނުމަކަށް ކުއްޔަށް ދިނުމަށް ހުށަހަޅާފައިވާ އެ ޕްރޮޖެކްޓެއްގައި ނުވަތަ އެ އިމާރާތެއްގައި ކުރާ ނުވަތަ ހިންގާ މަސައްކަތަކީ، ނުވަތަ އެ ޕްރޮޖެކްޓުން ނުވަ އިމާރާތަކުން ކުރާ ބޭނުމަކީ ކައުންސިލުގެ ދާއިރާގެ ބެލުމުގެ ދަށުގައި ހިމެނޭ ތަރައްޤީގެ ބިން ބޭނުންކުރުމާބެހޭ ގޮތުން، ސަރުކާރުން ކަނޑައަޅާފައިވާ ސިޔާސަތާއި ހިލާފު މަސައްކަތެއް ނުވަތަ ބޭނުމަކަށް ނުވާނަމައެވެ.

12. ކުއްޔަށްދޭ މުއްދަތު ގެނުން

ދިރިއުޅުމަށް ނުވަތަ ދިރިއުޅުން ނޫން ބޭނުމަކަށް ޕްރޮޖެކްޓެއް ނުވަތަ ޕްރޮޖެކްޓުން ބައެއް ކުއްޔަށްދީފައިވާ އެތަނެއްގައި އިމާރާތް ކުރުމަށްފަހު ބޭނުން ކުރުމަށް ކަމުގައިވާނަމަ، އިމާރާތް ކުރުމަށްދާ މުއްދަތު މި އުސޫލުގެ 10 ވަނަ އަދި 11 ވަނަ މާއްދާގައިވާ މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި ހިމެނެއެވެ.

13. ކުއްޔަށް ދިނުމުގެ އެއްބަސްވުން

(ހ) އަމިއްލަ ނުވަތަ ބަންޑާރަ މުދަލުގެ ނުވަތަ ގޯތިގައި ކޮންފަދަ މުޅި އިމާރާތް ކުއްޔަށް ދޫކުރާނީ ކުއްޔަށް ދިނުމާ ބެހޭގޮތުން، ކުއްޔަށް ދޫކުރާފަރާތާއި ކުއްޔަށް ހިފާ ފަރާތާއި ދެމެދުގައި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ބިމާއިބެހޭ ޤާނޫނުގެ ދަށުން އެކުލަވާލެވިފައިވާ ފޯމެޓާއި އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތިން އެކުލަވާލާ އެއްބަސްވުމެއްގެ ދަށުންނެވެ.

(ށ) ކުއްޔަށްދެނީ އަމިއްލަ ނުވަތަ ބަންޑާރަ ޕްރޮޖެކްޓެއްގެ ބައެއް، ނުވަތަ އިމާރާތެއްގެ ބައެއް ކަމުގައިވާނަމަ، އަދި އެތަނެއް ކުއްޔަށްދޭނީ 1 (އެކެއް) އަހަރު ދުވަހަށްވުރެ ދިގު މުއްދަތަކަށް ކަމުގައިވާނަމަ، އެތަނެއް ކުއްޔަށް ދޫކުރާނީ އެތަނެއް ކުއްޔަށް ދިނުމާބެހޭ ގޮތުން، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ބިމާއިބެހޭ ޤާނޫނުގެ ދަށުން އެކުލަވާލެވިފައިވާ ފޯމެޓާއި އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތިން އެކުލަވާލާ އެއްބަސްވުމެއްގެ ދަށުންނެވެ.

14. ކުއްޔަށް އެއްބަސްވުމުގައި ހިމެނެންޖެހޭ ކަންތައްތައް

މި އުސޫލުގެ 13 ވަނަ މާއްދާގައި ބުނެފައިވާ އެއްބަސްވުމުގައި ތިރީގައި ބުނެފައިވާ ބައިތައް ހިމަނަން ވާނެއެވެ.

(ހ) ކުއްޔަށް މުއްދަތު.

(ށ) ގޯތި ނުވަތަ އިމާރާތުގެ ކުލި.

(ނ) ކުއްޔަށް ދޫކުރާ ބޭނުން.

(ރ) ކުއްޔަށް ދިނުމުގެ އެއްބަސްވުމުގައިވާ މުއްދަތު ހަމަވުމުގެ ކުރިން ކުއްޔަށް ހިފާ ފަރާތުން ތަން ދޫކޮށްލާނަމަ ނުވަތަ ކުއްޔަށް ދޫކުރި ފަރާތުން ތަން އަތުލާނަމަ އެތަނުގައި ކުއްޔަށް ހިފި ފަރާތުން ކޮށްފައިވާ އިމާރާތާއި ނެއްޓުމާ މުދަލާމެދު އަމަލު ކުރާނެގޮތް އެއްބަސްވެފައިވާ ގޮތް.

(ބ) ކުއްޔަށް ދިނުމުގެ އެއްބަސްވުމުގެ ބާޠިލުކުރެވޭ ޙާލަތްތަކާއި ހަދާނެގޮތް.

(ޅ) މީގެ އިތުރުންވެސް ކައުންސިލުން ކަނޑައަޅާ ކަންކަން.

އެއްބަސްވުމުގެ ބައިވެރިއަކު މަރުވުން	15.	ކުއްޔަށް ދިނުމުގެ އެއްބަސްވުމުގެ މުއްދަތު ހަމަވުމުގެ ކުރިން އެއްބަސްވުމުގެ ބައިވެރިއަކު މަރުވެއްޖެނަމަ، ވާރިސުންގެ މެދުގައި ބަހަންވާނީ، ޝަރީޢަތުން އެހެން ޙުކުމެއް ނުނިންމާހާ ހިނދަކު ކުއްޔަށް ދިނުމުގެ އެއްބަސްވުމާ ހަވާލު ނުވާގޮތުގެ މަތިންނެވެ.
މި އުސޫލާ ހިލާފުވުން.	16.	(ހ) މި އުސޫލުގައި ހިމެނިފައިވާ ކަމެއްގައި އެހެން ޤާނޫނަކުން ނުވަތަ ޤަވާއިދަކުން ވަކިގޮތަކަށް އަމަލުކުރުމަށް ކަނޑައެޅިފައި ނުވާކަމަށްވާނަމަ، މިއުސޫލާ ހިލާފަށް އެކުރިކަމެއް އިސްލާހުކުރުމަށް އެންގުމަށްފަހުވެސް، އަދި ދެވަނަ ފަހަރަށް އެފަދަ ކަމެއް ތަކުރާރުކޮށްފިނަމަ އެކަމެއް ނުކުރުމަށް އެންގުމާއެކު ކަމުގެ ކުޑަބޮޑުމިނަށް ބަލައި -/500 (ފަސްސަތޭކަ) ރުފިޔާއާއި -/5,000 (ފަސްހާސް) ރުފިޔާއާ ދެމެދުގެ އަދަދަކުން ޖޫރިމަނާ ކުރެވޭނެއެވެ.
		(ށ) މި އުސޫލާ ހިލާފުވުމަށް ކުރާ ޖޫރިމަނާ ފައިސާ ދެއްކޭނީ މި ކައުންސިލަށެވެ. އަދި މި ފައިސާ ޖަމާކުރާނީ ކައުންސިލުގެ އާމްދަނީ ބަޖެޓަށެވެ.

ނޯޓް: މި އުސޫލު ފާސްކުރީ ކައުންސިލްގެ 2019 ވަނަ އަހަރުގެ 15 ވަނަ ޖަލްސާއިންނެވެ.